

**ЛИНА БАКАЛОВА, АНАТОЛИЙ
БУКОВСКИ
ЗА ПОРЕДИЦАТА
„ВЪЛШЕБНИЯТ КЛАДЕНЕЦ“**

chitanka.info

Тук са събрани истории от всички краища на света: ние виждаме, че и черните, и белите, и жълтите народи обичат едни и същи приключения. Смелостта, младостта, красотата и добротата минават през много изпитания, но винаги излизат победители, докато вещиците, великаните, злите и жестоки хора биват победени. Така би трябвало и да бъде и в общи линии, така е и така ще бъде — и в това е цялата поука от приказките. Ние не можем, уви, да бъдем всички и млади, и красиви, и силни, но нищо не ни пречи да бъдем добри, и за всеки добър мъж, жена, звяр или птица крайт винаги е щастлив — в тези най-стари измислици на света. Това е истината, която се съдържа в приказките.

Андрю Ланг^[1]

ОТ КАКВИ ИЗТОЧНИЦИ СА ПРЕВЕДЕНИ ПРИКАЗКИТЕ НА БЪЛГАРСКИ?

Приказките, легендите и басните в поредицата са подбрани от най-разнообразни източници, издадени преди един век — повечето са от края на 19-ти век и началото на 20-ти век. Някои от тях са от периодични издания на научни списания, като например част от филипинските приказки, записани по устни разкази. Такива са и сибирските приказки на Waldemar Bogoras, записани по разказите на рускоговорещи местни хора и преведени след това на английски. Други сме взели от по-популярни книги, като фолклорни сборници, съставени от пътешественици, мисионери или други лица, изучили местните езици и записвали устните легенди и древни предания на племена и народи. Трети вид са приказките, които сме подбрали от прочутите сборници с вълшебни приказки на Андрю Ланг, на които той е съставител, преводач и редактор. По негово признание, приказките са издирвани и събирани от стари ръкописи и книги и

превеждани от него и сътрудниците му от френски, немски, испански, каталунски, португалски, исландски, персийски и други езици. На някои от приказките в неговите сборници е отбелязана народността и източника, на други липсва всякаква информация за произхода им, а някои са взети от публикациите на различни международни фолклорни организации.

МОЖЕ ЛИ ДА БЪДЕ ВЯРНО ПРЕСЪЗДАНА ФОЛКЛОРНАТА ЛИТЕРАТУРА ПРИ ПРЕВЕЖДАНЕТО Й ПОСРЕДСТВОМ ТРЕТИ ЕЗИК?

Като изключим автори като Андерсен, чиито приказки са техни оригинални, повечето автори, например Братя Грим и Шарл Перо, са преразказвали приказки, които могат да се срещнат във фолклора на различни народи. Народното творчество — приказки, песни, легенди и т.н. — е създавано колективно, при устното им предаване всеки разказвач, поколение след поколение, е добавял по нещо свое. Много от приказките по света напомнят нашите народни приказки — например кашмирските приказки за хитреци и глупци, както и безбройните варианти за глупавата жена или глупавия мъж, срещани се в приказките на всички народи. Голяма част от сюжетите изглеждат сякаш заимствани от други — филипинската „Петдесетте и един разбойника“ много наподобява „Али Баба и 40-те разбойника“ от „Хиляда и една нощ“, а историята за филипинския Масой и маймуната е подобна на известната европейска приказка за котарака с чизми. Други приказки пък си приличат с басните на Езоп. Не е ясно кой от кого е заимствал, вероятно те са пренасяни чрез пътуващи търговци и религиозни поклонници. Народните приказки, които са претърпели много изменения и адаптации при миграцията си от място на място, е нормално да се превеждат от трети езици. Самият Андрю Ланг е обявил, че много от приказките на различни народи в неговата колекция са преведени от трети езици. Това е позволило приказките от най-стари времена да достигнат до нас и също като преди един век да удивляват и днешния читател с въображението, чувството за хумор и мъдростта на хората, живели много преди нас.

Лина Бакалова, Анатолий Буковски

[1] Андрю Ланг (31 март 1844 — 20 юли 1912) е шотландски писател, поет, преводач, литературен критик, историк и етнограф,

председател на Лондонското общество на фолклористите. Най-известен е със своите сборници от вълшебни приказки от цял свят, известни под общото име „Вълшебни книги на Андрю Ланг“. — Б.пр.

↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.